

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

परिपत्रक क्रमांक:एसआरव्ही-१०८१/२००/प्र.क. ३/८७/बारा,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक ८ ऑक्टोबर, १९९०.

शासन परिपत्रक

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतील पदांवर सरळसेवेने करावयाच्या नियुक्त्या आयोगाने पुरस्कृत केलेल्या उमेदवारांच्याच नियुक्तीने कराव्यात असे बंधन आहे आणि पदोन्नतीने करावयाच्या नियुक्ती या आयोगाने मान्यता दिलेल्या निवडसूचीवर आधारित असाव्यात अशी व्यवस्था स्वीकारण्यात आली आहे. या व्यवस्थेमध्ये असे अभिप्रेत आहे की, सरळसेवेने वा पदोन्नतीने करावयाच्या पदांचा पूर्वीच आढावा घेऊन आयोगाकडे वेळीच मागणीपत्र पाठविणे किंवा निवडसूची तयार करून आणि तिला आयोगाची मान्यता घेऊन जसजशी पदोन्नतीची पदे उपलब्ध होत जातील तसतशा निवडसूचीवरील अधिका-यांच्या पदोन्नतीने ती भरली जावीत. तथापि, जेव्हा अशी पदे आयोगाकडून सरळसेवेने उमेदवार उपलब्ध नसल्यामुळे किंवा निवडसूची संपुष्टात आल्यामुळे नियमितरित्या भरणे शक्य होत नाही तेव्हा तातडीची गरज म्हणून एक वर्षाहून अधिक नाही इतक्या कालावधीसाठी आयोगाच्या सहमतीशिवाय अशा पदांवर अस्थायी नियुक्ती करावयाची सुभा आहे. बहुतेक विभाग रिक्त पदांचा आगाऊ आढावा घेत नाहीत, आयोगाकडे मागणीपत्रे पाठवीत नाहीत, किंवा निवडसूच्याही वेळेवर करीत नाहीत असा अनुभव आहे. त्याचबरोबर रिक्त पदे भरण्याची निकड भासत असल्यामुळे वर उल्लेखिलेल्या तरतुदीचा फायदा घेऊन कामचलापू व्यवस्था म्हणून एक वर्षाहून अधिक नाही इतक्या कालावधीसाठी अस्थायी नियुक्ती केल्या जातात. तथापि, एक वर्षाच्या समाप्तीनंतर त्या समाप्त केल्या जात नाहीत किंबहुना त्या समाप्त करणे शक्य होत नाही कारण आयोग पुरस्कृत उमेदवार मागविलेले नसतात किंवा निवडसूच्या तयार केलेल्या नसतात. तसेच एक वर्षापुढे चालू ठेवलेल्या नियुक्ती तंदर्भात आयोगाची सहमतीही बहुधा अभावानेच मागण्यात येते. या सर्व प्रकारांबद्दल महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून आक्षेप घेण्यात येतो व दीर्घकाळ चालू राहिलेल्या अस्थायी नेमपूकां-मुळे अडचणीची परिस्थिती निर्माण होते. त्यामुळे आयोगाच्या कक्षेतील पदांवरील नियुक्ती-तंदर्भात यापुढे मंत्रालयीन विभागांनी अधिक नियोजनबद्ध कार्यवाही करणे अत्यंत आवश्यक आहे. त्याकरिता आता यापुढे पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याचे आदेश आहेत :-

२. [अ] तदर्थ/अस्थायी नियुक्त्या एक वर्षाविषा कमी अशा निश्चित कालावधीसाठीच करण्यात याव्यात म्हणजेच आदेशांमध्ये नियुक्तीच्या कालावधीच्या तारखा नमूद करण्यात याव्यात. प्रस्तुत नियुक्त्या आदेशात नमूद केलेल्या कालावधी-नंतर आणखी अधिक संपुष्टात येतील असा उल्लेख नियुक्ती आदेशातच असावा.

[ब] तदर्थ/अस्थायी नियुक्त्या करताना संबंधित वदाच्या सेवाप्रवेश नियमांतील तरतुदीनुसार करण्यात याव्यात व तसे केले असल्याचे त्या आदेशात प्रमाणित करण्यात यावे.

[क] तदर्थ/अस्थायी नियुक्त्या केलेल्या वदावर सेवाप्रवेश नियमानुसार नियमित स्वल्पातच [वदोन्नती अथवा नामनिर्देशनाने] नियुक्ती करण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही सुरु केली आहे, असेही नियुक्ती आदेशात प्रमाणित करण्यात यावे.

[ड] संबंधित तदर्थ/अस्थायी नियुक्त्यांच्या आदेशांच्या प्रती सामान्य प्रशासन विभागाच्या सेवा उप विभागात व सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग यांना अग्रेषित कराव्यात.

३. काही विभाग प्रमुखांना त्यांना विशिष्टपणे प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार चार महिन्यांसाठी तदर्थ/अस्थायी नेमणूक करण्याचे अधिकार आहेत. विभाग प्रमुखाने केलेल्या अशा नियुक्त्या चार महिन्यांचा कालावधी संपल्यानंतर आबोआष संघुष्टात येतील असे विभाग प्रमुखाने काढलेल्या नियुक्ती आदेशात स्पष्ट नमूद करावे. शासनाने अशा नेमणूक एक वर्षपर्यंतच्या कालावधीसाठी केल्याचे आदेशात सदर चार महिन्यांचा कालावधी संपल्या-पूर्वी न आल्यास त्या नियुक्त्या चार महिन्यांनंतर आबोआष संघुष्टात येतील.

४. सर्व नियुक्ती प्राधिका-यांनी वरील आदेशाचे काटेकोरपणे बालन करावे. ज्या तदर्थ/अस्थायी नियुक्त्यांच्या प्रकरणी वरील कार्यबद्धतीचे बालन करण्यात येणार नाही, त्या प्रकरणी मंत्रालयीन विभागातील/अराजवर्तित वदांच्या बाबतीत विभागीय स्तरावरील संबंधितांवर जबाबदारी निश्चित करण्यात येऊन त्याचे विरुद्ध आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

एच. ए. डी. सावित्रा,
प्रधान सचिव [सेवा],
सामान्य प्रशासन विभाग.

प्रति,

शासनाने सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव आणि सचिव,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग [पत्राने],
मंत्रालयाचे सर्व विभाग,
निरनिराळ्या मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासभे.
